

Sygn. akt III RC 149/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 czerwca 2018 r.

Sąd Rejonowy w Lidzbarku Warmińskim - Wydział III Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym : Przewodniczący : SSR Robert Kłosowski

Protokolant : sekr. sądowy Joanna Kowalska

po rozpoznaniu w dniu 21 czerwca 2018 roku w Lidzbarku Warmińskim

na rozprawie sprawy z powództwa G. K.

przeciwko B. S. (1)

o uchylenie obowiązku alimentacyjnego i obniżenie alimentów

ORZEKA

I. obniża z dniem 1 lutego 2018 r. roku alimenty od powoda G. K. na rzecz pozwanej B. S. (1), których wysokość ustalona została wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 23 lutego 2016 r. w sprawie VI RC 833/15 w kwocie po 500 (pięćset) złotych miesięcznie do kwoty po 400 (czteryście) złotych miesięcznie, płatne na warunkach dotychczasowych,

II. w pozostałym zakresie powództwo oddala;

III. koszty procesu pomiędzy stronami wzajemnie znosi.

/SSR Robert Kłosowski/

Sygn. akt III RC 149/17

UZASADNIENIE

Powód G. K. wniósł przeciwko pozwanej B. S. (1) (poprzednio K.) powództwo o ustalenie, iż obowiązek alimentacyjny powoda względem pozwanej określony wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 23 lutego 2016 r. w sprawie VI RC 833/15 wygasł z dniem 1 listopada 2017 r.. W pozwie zawarł również żądanie ewentualne wnosząc, na wypadek oddalenia żądania o ustalenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego, o obniżenie z dniem 1 grudnia 2017 r. alimentów określonych w wyżej wymienionym wyroku rozwodowym z kwoty 500 miesięcznie do kwoty po 200 złotych miesięcznie. Powód wniósł również o zasądzenie od pozwanej na jego rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu (k.3-4) wskazał, iż od czasu wydania wyroku rozwodowego zaszły istotne zmiany, które uzasadniają uchylenie obowiązku alimentacyjnego, względnie jego zmniejszenie w znacznej mierze. W wyroku rozwodowym Sąd Okręgowy przyjął, iż pozwana nie ma możliwości podjęcia pracy, gdyż opiekuje się chorą matką wymagającą opieki. W kwietniu 2017 r. zmarła matka pozwanej, zatem obecnie nie ma już przeszkód w podjęciu zatrudnienia. Co więcej od początku roku szkolnego małoletnia córka stron podjęła naukę w O., przeprowadziła się tam, w związku z czym nie wymaga bezpośredniej pieczy. G. K. wskazał również, iż od początku 2017 r. zmieniono mu grupę podatkową, w następstwie czego zwiększyły się jego obciążenia podatkowe. Mimo podwyższenia stawki godzinowej za pracę z 14,50 do 15,50 euro za godzinę finalnie jego wynagrodzenie jest mniejsze niż wcześniej. W

trakcie orzekania o rozwodzie uzyskiwał on dochód w wysokości ok. 2000 euro, obecnie 1600-1670 euro. Również koszty utrzymania powoda w N. są wyższe niż koszty utrzymania pozwanej w Polsce.

Pozwana B. S. (1) (uprzednio K.) w odpowiedzi na pozew wniosła o oddalenie powództwa w całości, tj. zarówno w zakresie żądania ustalenia obowiązku alimentacyjnego jak i obniżenia alimentów. Wniosła również o zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu (k. 18-20) pozwana B. S. (1) wskazała, iż obecnie nie pracuje i nie dysponuje żadnymi środkami utrzymania. Podejmuje próby uzyskania pracy, jednakże stan zdrowia uniemożliwia jej podjęcie pracy wymagającej dużego wysiłku fizycznego. Odnosząc się do argumentów wskazanych w pozwie pozwana wskazała, iż zmiana stawki podatkowej była nieunikniona konsekwencją zmiany stanu cywilnego (wyroku rozwodowego) z czym pozwany się liczył podejmując decyzję o kontynuacji pracy w N.. Jego aktualne dochody są według pozwanej wyższe niż rzeczywiście przedstawia i wynoszą ok. 1800-2000 euro miesięcznie. Również ponoszone koszty utrzymania są zdaniem pozwanej mniejsze, chociażby z uwagi na okoliczność, iż powód zamieszkiwał na stacji z bratem, przez co koszty były o połowę mniejsze. B. S. (1) wskazała, iż w związku z trudną sytuacją materialną popadła w długi, zaś rozpoczęcie przez córkę nauki w O. zwiększyło jej usprawiedliwione wydatki, które pokrywa również pozwana.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód G. K. i pozwana B. S. (1) (poprzednio K.) zawarli związek małżeński w dniu (...) w O. Ze związku małżeńskiego strony posiadają pełnoletniego syna M. K. (1) ur. (...) i małoletnią córkę M. K. (2) ur. (...)

/dowód : odpis skrócony aktu małżeństwa k. 5 akt VI RC 833/15, odpis skrócony aktu urodzenia k. 6 akt VI RC 833/15/

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 23 lutego 2016 r. w sprawie sygn. akt VI RC 833/15 małżeństwo G. K. i B. S. (1) zostało rozwiązane przez rozwód z winy G. K.. W wyroku tym Sąd zobowiązał powoda G. K. do płacenia alimentów na rzecz pozwanej B. S. (1) w kwocie po 500 złotych miesięcznie. Sąd orzekając rozwód powierzył również wykonywanie władzy rodzicielskiej nad wspólnym małoletnim dzieckiem stron, tj. M. K. (2) matce zaś ojcu ograniczył wsianą władzę do dowiadywania się o stan zdrowia i postępy dziecka w nauce. Sąd zasądził też od powoda alimenty na rzecz córki w kwocie po 1200 złotych miesięcznie. Od wskazanego wyroku apelację wniósł G. K. wnosząc m.in. o zmianę pkt. 5 wyroku i oddalenie powództwa B. S. (2) o alimenty. Wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Białymstoku wyrokiem z dnia 5 października 2016 r. w sprawie I ACa 384/16 Sąd oddalił apelację.

/ dowód : wyrok SO w Olsztynie k. 153, akt VI RC 833/15, wyrok SA w Białymstoku k. 217 akt VI RC 833/15, apelacja k. 171-176 akt VI RC 833/15/

W chwili orzekania przez Sąd o wysokości alimentów strony nie zamieszkiwały razem. Powód G. K. pracował za granicą uzyskując dochód w wysokości ok. 1950 euro miesięcznie. W trakcie rozprawy rozwodowej przed Sądem Okręgowym w Olsztynie w dniu 16 lutego 2016 r. wskazywał jednak, iż dochód ten automatycznie zmniejszy mu się o ok. 300 euro po orzeczeniu rozwodu z uwagi na zmianę wysokości obciążeń podatkowych. G. K. zamieszkiwał w pensjonacie wynajmując wspólnie z bratem pokój. Koszt wynajmu dla powoda wynosił wówczas ok. 500 euro miesięcznie. Wymieniony nie posiadał wówczas żadnego majątku ani oszczędności. Pracował jako hydraulik, przy czym codziennie dojeżdżał do pracy ok. 15 kilometrów.

B. S. (1) w chwili orzekania przez Sąd o alimentach nie była nigdzie zatrudniona. Zarejestrowana była w urzędzie pracy jako osoba bezrobotna. Wymieniona sprawowała opiekę nad niesamodzielną matką wymagającą wsparcia w zabezpieczeniu prawidłowych potrzeb. Mieszkała z nią i prowadziła wspólne gospodarstwo domowe. Z pozwaną mieszkała również małoletnia córka stron. B. S. (1) utrzymywała się z udzielonego jej na czas trwania postępowania rozwodowego zabezpieczenia potrzeb rodziny kwota 2000 złotych oraz emerytury należnej dla jej matki w kwocie 1300 złotych netto.

/dowód : dokument określający składniki wynagrodzenia pozwanego k. 47 akt VI RC 833/15 oraz k. 9-10, tłumaczenie k. 126-127, zeznania powódki B. S. (1) (K.) k. 142-144 akt VI RC 833/15 oraz k.180-183,

Powód G. K. ma obecnie 49 lat. Nadal pracuje i mieszka na terenie N.. Obecnie jest w związku z inną kobietą, nie prowadzi z nią jednak wspólnego gospodarstwa domowego. Wynajmuje wspólnie z bratem mieszkanie. Koszt wynajmu wraz ze stałymi opłatami za media wynosi ok. 1000 euro miesięcznie. Kosztami tymi powód dzieli się po połowie z bratem. Dochód powoda wynosi obecnie ok. 1950 euro i jest zbliżony do dochodu, jaki wymieniony uzyskiwał w trakcie rozwodu. G. K. po rozwodzie podlega obecnie innej stawce opodatkowania, co jest dla niego mniej korzystne, jednakże w tym samym okresie uzyskał podwyżkę stawki godzinowej wynagrodzenia. Pozwany regularnie płaci alimenty na byłą żonę (500 złotych) oraz córkę w wysokości 1200 złotych. W marcu 2016 r. powód pożyczył od swojego brata 5000 euro na zakup samochodu. Spłaca pożyczkę przekazując mu 150-200 euro miesięcznie. Do spłaty pozostała około połowa pożyczki. Po rozwodzie pomiędzy stronami nie toczyło się postępowanie o podział majątku wspólnego. Strony dokonały sprzedaży mieszkania za 70 tysięcy złotych. Z uzyskanej ceny sprzedaży nieruchomości 50 tysięcy zostało przeznaczony na spłatę kredytu. Kwotę 20 tysięcy podzielono po połowie.

B. S. (3) ma obecnie 47 lat. Nie jest z nikim w związku. Obecnie mieszka sama. Matka pozwanej zmarła w kwietniu 2017 r., zaś córka od września 2017 r. rozpoczęła naukę w technikum O. gdzie zamieszkała na stacji.

Do kwietnia 2017 r. tzn. do czasu kiedy pozwana opiekowała się swoją matką chora na chorobę (...) nie świadczyła żadnej pracy. Pogarszający się stan zdrowia matki pozwanej spowodował wzrost wydatków na leki i pokrycie kosztów utrzymania. Dodatkowo w tym samym okresie zaszła konieczność modernizacji instalacji ogrzewania domu poprzez podłączenie się do sieci miejskiej. Koszt przyłączenia wyniósł ok. 8000 złotych. B. S. (1) zdecydowała się w związku z tym zaciągnąć zobowiązania w instytucjach parabankowych. Nie miała zdolności kredytowej aby uzyskać kredyt lub pożyczkę w banku. Przez cały okres pozwana zaciągała pożyczki łącznie na kwotę ok. 20 tysięcy złotych. Do spłaty obecnie pozostało jej ok. 30 tysięcy złotych, najwyższa kwota łącznego zadłużenia wynosiła ok. 40 tysięcy złotych. Po śmierci matki pozwanej B. S. (1) pozostawała nadal bez pracy świadcząc jedynie okazjonalnie usługi na podstawie umowy zlecenia. Usługi na podstawie umowy zlecenia pozwana świadczyła w okresie wrzesień – listopad 2017 r. Polegały one m.in. na wykonywaniu prac porządkowych. W okresie od 10 października 2018 r. do 10 listopada 2017 r. z tytułu wykonywanych usług na rzecz (...) Sp. z o.o. pozwana uzyskiwała wynagrodzenie w wysokości 935 złotych netto.

Potęgujące się należności spowodowały, iż od lutego 2018 r. pozwana B. S. (1) rozpoczęła pracę na terenie N. polegającą na opiece nad osobami starszymi. Praca ta wykonywana jest w oparciu o podpisane umowy zlecenia. Decyzję o ilości przyjmowanych zleceń, liczbie godzin, okresie pobytu za granicą etc. podejmuje pozwana biorąc pod uwagę z jednej strony istniejącą ofertę oraz z drugiej strony uwagę swój stan zdrowia, istniejące zaległości finansowe oraz konieczność pieczy nad małoletnią córką, zwłaszcza w okresach przerwy w nauce szkolnej. Nawet więc w przypadku istniejących ofert opieki nad osobami starszymi pozwana bierze pod uwagę wskazane powyżej okoliczności podejmując decyzję co do wyjazdu lub odmowy wyjazdu. W czasie jej nieobecności w bieżącej pieczy nad córką pomaga siostra pozwanej. Zazwyczaj jednorazowy wyjazd do pełnienia obowiązków opieki trwa 4-5 tygodni. Za taki okres pozwana uzyskuje wynagrodzenie w wysokości około 4 tysięcy złotych. W tym czasie mieszka ona w mieszkaniu swoich podopiecznych i korzysta z wyżywienia. Niekiedy dokupuje jednak część żywności we własnym zakresie. Po tym okresie wraca do Polski na okres około 1 miesiąca czasu lub dłużej. Następnie czeka na decyzję dotyczącą kontynuacji wcześniejszego zlecenia (opieka nad tą samą osobą co miesiąc wcześniej) lub innego zlecenia (kolejnej osoby). Od lutego 2018 r. pozwana przez okres 2 miesięcy przebywała w N. uzyskując dochód w wysokości ok. 8000 złotych. Do Polski wróciła w kwietniu. Z uwagi na trudną sytuację finansową oraz wakacje postanowiła skrócić okres odpoczynku i wyjechała do pracy ponownie w maju bieżącego roku. Do Polski pozwana wróciła 19 czerwca 2018r. po 43 dniach pobytu. W okresie wakacyjnym, ze względu na konieczność opieki nad córką pozwana nie przewiduje wyjazdów do pracy, stąd też uzyskane wcześniej dochody muszą jej starczyć do września. We wrześniu pozwana planuje kolejny wyjazd.

W czasie pobytu w Polsce pozwana mieszka w dotychczas zajmowanym mieszkaniu. Stałe koszty użytkowania mieszkania wynoszą około 700 złotych miesięcznie. Koszty te są przez nią ponoszone także w czasie pobytu w N.

Od września 2017 r. córka stron rozpoczęła naukę w technikum w O.. Koszty jej utrzymania obciążające strony uległy zwiększeniu m.in. o koszt wynajęcia stancji w kwocie 600 złotych miesięcznie oraz wykupu obiadów ok. 70 złotych miesięcznie. Dodatkowo pozwana zbiera pieniądze na zakup aparatu ortodontycznego dla córki, którego koszt wynosić będzie ok. 4000 złotych. Od czasu rozpoczęcia pracy za granicą miesięcznie odkłada pieniądze na ten cel w kwocie 500 złotych. Dotychczas zgromadziła już 2000 złotych. Koszt ten ponoszony jest z alimentów płaconych przez powoda.

/dowód : zaświadczenie o zatrudnieniu k. 22-23, umowa zlecenia k. 24, wydruki operacji konta k. 65-92, faktury vat k.104-105, 107-108, 110, dokument określający składniki wynagrodzenia pozwanego k. 177, zeznania powoda G. K. k. 179-183, zeznania pozwanej B. S. (1) (K.) k. 180-183 /

Sąd zważył, co następuje:

Stan faktyczny w niniejszej sprawie w zasadniczej części nie był sporny. Sąd dokonując ustaleń faktycznych oparł się na przedłożonych do sprawy przez obie strony dokumentach, których treść i autentyczność nie była kwestionowana przez strony w toku całego postępowania. Podstawą do ustalenia stanu faktycznego były również zeznania stron. Sporna była w ocenie Sądu jedynie interpretacja stanu faktycznego, zwłaszcza ustalenia, czy zmiany w sytuacji majątkowej głównie pozwanej stanowią podstawę do ustalenia wygaśnięcia lub obniżenia obowiązku alimentacyjnego. W zakresie ustalonego stanu faktycznego przedmiotem pewnych kontrowersji była właściwie jedynie kwestia związana z wysokością uzyskiwanych przez powoda G. K. dochodami : obecnie oraz w czasie orzekania o alimentach w wyroku rozwodowym. Kontrowersje te wynikały nie tyle z rozbieżnych w tej mierze stanowisk stron ale z rozbieżnych stanowisk samego powoda w toku rozprawy rozwodowej przed Sądem Okręgowym w Olsztynie oraz w toku niniejszej sprawy. I tak w swoich pismach procesowych, jak i zeznaniach w toku niniejszej sprawy G. K. wskazywał, że w czasie orzekania o rozwodzie jego dochód wynosił powyżej 2000 euro, a nawet (zeznania na rozprawie k. 180) kwotę ok. 2200 euro miesięcznie. Tymczasem w toku rozprawy przed Sądem Okręgowym w Olsztynie w dniu 16 lutego 2016 r. (k. 143v akt VI RC 833/15) powód zeznał, iż jego dochód to ok. 1950 euro. Co więcej powód dołączył wówczas kopie dokumentu (k. 47 akt VI RC 833/15) zawierającego rozliczenie składników jego wynagrodzenia za prace z którego wynikała zbliżona kwota 1941 euro miesięcznie za czerwiec 2015 r. W ocenie Sądu za wiarygodne w kwestii wynagrodzenia powoda w okresie orzekania rozwodu należy uznać jego twierdzenia z postępowania VI RC 833/15. Istotne jest, że powód w toku wskazanego postępowania oceniał swoją sytuację na bieżąco, a nie z perspektywy upływu 2 lat. Jego twierdzenia z tego okresu są więc zdaniem Sądu bardziej wiarygodne. Uwadze Sądu nie uszło przedłożenie rozliczenia wynagrodzenia za wrzesień 2016 r. k. 9 wskazującego na dochód w wysokości 2011 euro. Zdaniem Sądu nie podważa to wiarygodności zeznań powoda złożonych w sprawie rozwodowej. Już w październiku 2016 r. wyniósł on (k. 10) 1945 euro, a więc prawie dokładnie tyle ile wskazywał powód na rozprawie przed Sądem Okręgowym. Dochód powoda nie jest stały i zależy m.in. od ilości przepracowanych dni w miesiącu. On zaś sam w zeznaniach składanych na rozprawie rozwodowej odnosił się do swoich średnich uposażeń. Odnośnie aktualnie uzyskiwanych dochodów przez pozwanego Sąd uznał za miarodajny przedłożony przez G. K. dokument w postaci wynagrodzenia za maj 2018 r. (k. 176). Przedłożone wcześniej przez powoda dokumenty dotyczące jego wynagrodzenia w wysokości ok. 1600-1700 euro dotyczyły okresu 2017 r. i zdaniem Sądu nie mogły być miarodajne, zwłaszcza wobec przedłożenia aktualnego rozliczenia, do oceny dochodów powoda.

Przystępując do uwag dotyczących zasadności wniesionego żądania dotyczącego ustalenia wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego czy też obniżenia zasądzonych alimentów wskazać należy, iż obowiązek alimentacyjny między byłymi małżonkami został w polskim systemie prawnym ukształtowany odmiennie w zależności od ustalenia w treści wyroku rozwodowego winy za rozpad związku małżeńskiego. Zgodnie z treścią art. 60 § 1 krio małżonek rozwiedziony, który nie został uznany za wyłącznie winnego rozkładu pożycia i który znajduje się w niedostatku, może żądać od drugiego małżonka rozwiedzonego dostarczenia środków utrzymania w zakresie odpowiadającym usprawiedliwionym potrzebom uprawnionego oraz możliwościom zarobkowym zobowiązanego. Natomiast według art. 60 § 2 kro jeżeli jeden z małżonków został uznany za wyłącznie winnego rozkładu pożycia, a rozwód pociąga za sobą istotne pogorszenie sytuacji materialnej małżonka niewinnego, Sąd na żądanie małżonka niewinnego może orzec, że małżonek wyłącznie winny obowiązany jest przyczynić się w odpowiednim zakresie do zaspokajania

usprawiedliwionych potrzeb małżonka niewinnego chociażby ten nie znajdował się w niedostatku. Z kolei według § 3 cytowanego artykułu, obowiązek alimentacyjny wygasa również w razie zawarcia nowego małżeństwa przez uprawnionego, zaś gdy zobowiązanym do alimentacji jest małżonek rozwiedziony, który nie został uznany za winnego rozkładu pożycia, obowiązek ten wygasa także z upływem 5 lat od orzeczenia rozwodu chyba, że ze względu na wyjątkowe okoliczności Sąd na żądanie uprawnionego przedłuży wymieniony termin pięcioletni.

W niniejszej sprawie z uwagi na treść wyroku rozwodowego, w którym orzeczono rozwód z winy obu stron, nie ulega wątpliwości, iż obowiązek alimentacyjny powoda oparty jest na treści art. 60 § 2 krio. Oznacza to, iż do ustalenia wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego powoda względem pozwanej konieczne jest ustalenie zaistnienia takich zmian, które wskazują, iż brak już jest przesłanki istotnego pogorszenia się sytuacji małżonka niewinnego, bądź też powód wskutek zaistnienia określonych zmian nie jest dłużej w stanie realizować orzeczonego obowiązku nawet w części z uwagi na brak możliwości zarobkowych. Ocena, czy rozwód pociąga za sobą istotne pogorszenie sytuacji materialnej małżonka wymaga porównania każdorazowej sytuacji materialnej małżonka niewinnego z tym położeniem, jakie istniałoby, gdyby rozwód nie został w ogóle orzeczony i gdyby małżonkowie kontynuowali pożycie. Przy porównaniu sytuacji małżonków w czasie trwania małżeństwa należy również brać pod uwagę taką sytuację jaką małżonek niewinny powinien mieć stosownie do treści art. 23 i 27 krio, nie zaś taką jaką faktycznie miał wobec np. niewłaściwego postępowania małżonka wyłącznie winnego (np. zaciągania znacznych zobowiązań finansowych w trakcie małżeństwa bez porozumienia z małżonkiem itp.). Do obowiązku alimentacyjnego pomiędzy stronami nie będzie znajdował zastosowania cytowany art. 60 § 3 krio wskazujący na kolejne okoliczności powodujące wygaśnięcie obowiązku alimentacyjnego. G. K. został bowiem uznany za wyłącznie winnego rozkładu pożycia. Obniżenie zasądzonych alimentów opartych na art. 60 § 2 krio możliwe jest zaś w przypadku ustalenia, iż utrzymujący się nadal stan istotnego pogorszenia się sytuacji małżonka niewinnego (w porównaniu do sytuacji jaką małżonek ten miałby gdyby rozwodu nie orzeczono) z uwagi na zmianę okoliczności nie wymaga już świadczeń w zasądzonej wysokości. Sytuacja ta wynikać może bądź z poprawy szeroko rozumianej sytuacji małżonka niewinnego bądź też z pogorszenia się sytuacji małżonka zobowiązanego. Artykuł 61 krio wyraźnie precyzuje, iż do obowiązku alimentacyjnego między stronami zastosowanie znajdują przepisy regulujące obowiązek alimentacyjny między krewnymi, w tym m.in. art. 138 krio. Zgodnie z wskazanym artykułem w razie zmiany stosunków żądać można zmiany umowy lub orzeczenia w zakresie alimentów. Sąd orzekający w przedmiocie żądania ustalenia wygaśnięcia/zmiany obowiązku alimentacyjnego winien więc porównać stan istniejący w chwili uprawomocnienia się wyroku zasądzającego alimenty ze stanem istniejącym w dacie zamknięcia rozprawy. Przez zmianę stosunków rozumieć należy zmianę sytuacji osobistej, rodzinnej, majątkowej każdej ze stron. Do zmiany sytuacji majątkowej dochodzi w szczególności w przypadku zmiany dochodów stron lub ich zobowiązań finansowych, przesunięć w ich majątku; wpływu tych przesunięć na możliwość uzyskiwania dochodów, zwiększenia się bądź zmniejszenia koniecznych wydatków i kosztów utrzymania; uzyskania nowych możliwości zarobkowania bądź też w przypadku utraty dotychczasowych. Zmiana sytuacji osobistej i rodzinnej będzie miała miejsce w szczególności w przypadku zmiany stanu zdrowia stron wpływającego na ich możliwości zarobkowe oraz wydatki, jak również w przypadku zwiększenia się bądź zmniejszenia liczby osób pozostających na ich utrzymaniu. Sąd bada przy tym zawsze, czy przedstawione powyżej procesy zaszły po stronie zarówno zobowiązanego jak i uprawnionego. Przedmiotem badania jest okres od ostatniego wyroku, ugody bądź umowy ustalającej wysokość alimentów. Niezależnie od powyższego Sąd zawsze bierze pod uwagę treść przepisu art. 135 § 1 krio zgodnie, z którą wysokość alimentów zależy od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego jak również możliwości zarobkowych i majątkowych zobowiązanego do ich płacenia.

Dokonując analizy zgromadzonego w niniejszej sprawie materiału dowodowego z uwzględnieniem powyższych wskazań zauważyć należy, iż w ocenie Sądu, od października 2016 r., kiedy to Sąd orzekał w sprawie o alimenty między stronami, nie zaszły okoliczności, które uzasadniałyby ustalenie wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego powoda wobec byłej żony. Zaszły natomiast zmiany, które uzasadniają obniżenie zasądzonych alimentów.

Zdaniem Sądu porównanie obecnej sytuacji pozwanej B. S. (1) z sytuacją jaka istniałaby gdyby jej małżeństwo trwało wskazuje nadal na istotne pogorszenie sytuacji materialnej pozwanej. Gdyby nie doszło do rozkładu pożycia małżeńskiego z winy pozwanego i spełniałby on swoje wszystkie obowiązki, jak również strony prowadziłyby wspólne

gospodarstwo domowe sytuacja pozwanej byłaby znacząco lepsza niż obecnie. G. K. zarówno w trakcie małżeństwa jak i obecnie dał się poznać jako osoba dysponująca znacznymi możliwościami zarobkowymi. Pozwana z kolei wobec wcześniejszego długoletniego osobistego zaangażowania w sprawy rodziny i sprawowanie opieki nad dziećmi nadal ma zdecydowanie mniejsze możliwości zarobkowe, w tym również możliwości wyrównania standardu życia do poziomu jaki miałyby, gdyby jej małżeństwo nadal istniało. Nawet podjęcie przez nią obecnie okresowej pracy za granicą nie zmienia tej sytuacji. Pozwana, zdaniem Sądu, z jednej strony wskutek rozwodu oraz konieczności opieki nad matką, zaś z drugiej strony wobec braku możliwości znalezienia odpowiedniego zatrudnienia w miejscu zamieszkania została poniekąd zmuszona okolicznościami, do podjęcia ciężkiej, wyczerpującej fizycznie i emocjonalnie pracy przy opiece nad osobami starszymi. Opieka ta sprawowana jest 24 godziny na dobę, zaś przez okres pobytu pozwanej za granicą jej dorastająca córka pozostaje praktycznie sama. Przez kilka miesięcy pozwana bezskutecznie poszukiwała pracy na terenie kraju. Uwzględniając dochody, które pozwana uzyskuje od lutego 2018 r. stwierdzić należy, iż nie rekompensują jej w pełni negatywnych konsekwencji materialnych związanych z rozkładem wspólnego pożycia. Powtórzyć należy, iż gdyby małżeństwo stron istniało, zaś pozwany w sposób właściwy wypełniał swoje obowiązki sytuacja pozwanej byłaby istotnie lepsza.

Podstawą do ustalenia wygaśnięcia obowiązku alimentacyjnego nie może być również okoliczność braku możliwości zarobkowych po stronie powoda. Jego sytuacja majątkowa oraz możliwości zarobkowe pozostają na tym samym poziomie. Dysponuje on zbliżonym wynagrodzeniem do wynagrodzenia z października 2016 r., jego stałe wydatki związane z pokryciem kosztów utrzymania zajmowanego mieszkania są identyczne jak wydatki na wynajem pokoju w czasie orzekania rozwodu. Sąd dostrzegł argumenty powoda wskazujące na zaciągnięcie pożyczki od brata. Nie jest to jednak okoliczność, która w ocenie Sądu wpływałaby ujemnie na zakres jego możliwości zarobkowych. Powód jako osoba na której ciąży obowiązek alimentacyjny nie tylko względem byłej żony, ale również i córki winien przy zaciąganiu nowych zobowiązań finansowych planować ich wysokość stosownie do posiadanych możliwości, ale również z uwzględnieniem istnienia w/w obowiązków alimentacyjnych. Po wtóre zaciągnięcie pożyczki/kredytu powoduje uzyskanie określonej kwoty pieniężnej, zwłaszcza w sytuacji pożyczki/kredytu na kupno samochodu, a więc przysporzenia majątkowego. Powód w następstwie zaciągnięcia pożyczki otrzymał określoną kwotę pieniężną, które zwiększyła jego majątek, a obecnie jedynie zwraca, jak należy się domyślać bez dodatkowych kosztów, w określonym okresie uzyskane kwoty. Stąd też, w ocenie Sądu, fakt zaciągnięcia pożyczki nie wpływa negatywnie na zakres możliwości zarobkowych i majątkowych powoda. Odmienna interpretacja, zdaniem Sądu, nie dałaby się pogodzić z zasadami współżycia społecznego. Prowadziłaby bowiem do założenia, iż osoba zobowiązana do płacenia alimentów mogłaby bez większego trudu i z wydatną korzyścią dla siebie poprzez zaciągnięcie pożyczki/kredytu znacząco polepszyć swój status materialny i przy tej okazji w zależności od wysokości zaciągniętego zobowiązania zmniejszyć, bądź nawet uchylić ciężący na niej obowiązek.

Analiza okoliczności niniejszej sprawy oraz zgromadzonego materiału dowodowego wskazuje z kolei, iż w ocenie Sądu doszło do zmian wzajemnej sytuacji majątkowej stron uzasadniających obniżenie zasądzonych na rzecz B. S. (1) alimentów.

Jak już wskazywano powyżej sytuacja materialna, osobista oraz możliwości zarobkowe powoda G. K. nie uległy zasadniczym zmianom. Stan zdrowia powoda pozostaje bez zmian, jego wynagrodzenie oraz koszty zamieszkania są na zbliżonym poziomie do sytuacji z czasu orzeczonego rozwodu. Ograniczonej poprawie uległa natomiast sytuacja pozwanej. We wcześniejszym okresie utrzymywała się ona wyłącznie z alimentów oraz emerytury swojej matki, z którą prowadziła wspólne gospodarstwo domowe. Ponośzone przez nią koszty utrzymania małoletniej córki pozostawały ograniczone, albowiem wymieniona mieszkała i uczyła się w L.. Od 1 lutego 2018 r. pozwana rozpoczęła okresową pracę w N.. Uzyskiwane przez nią dochody oraz system pracy wskazuje, iż średnio miesięcznie uzyskuje ona co najmniej 2000 złotych dochodu (praca w systemie średnio miesiąc czasu i miesiąc przerwy wynagrodzenie za przepracowany miesiąc ok. 4000 złotych). Zdaniem Sądu wpłynęło to na poprawę jej sytuacji materialnej. Poprawa ta pozostała jednak ograniczona poprzez wzrost wydatków na potrzeby córki, która rozpoczęła naukę poza miejscem dotychczasowego zamieszkania (O.) wynajęła stancję, co generuje dodatkowe koszty za jej wynajem oraz zwiększone koszty utrzymania. Wydatki te, jak również wydatki związane z zakupem aparatu ortodontycznego pojawiły się

już po rozwodzie, zaś udział pozwanego w alimentowaniu córki pozostał na dotychczasowym poziomie. Jest to istotna okoliczność wpływająca na sytuację pozwanej. Nadto pozwana obecnie musi utrzymać się sama, pozbawiona została możliwości korzystania z emerytury swojej matki. Uwzględniając całokształt podniesionych okoliczności nadal, zdaniem Sądu, zasadne jest utrzymanie alimentów, które rekompensowałyby pozwanej niekorzystne zmiany wynikające z rozpadu jej małżeństwa, przy czym obecnie wobec podjęcia pracy wysokość tej rekompensaty winna ulec zmniejszeniu do kwoty 400 złotych miesięcznie, poczynając od 1 lutego 2018 r., tj. miesiąca odpowiadającego początkowi podjęcia pracy przez pozwaną. Dalsze obniżenie alimentów zdaniem Sądu nie jest uzasadnione z kilku przyczyn. Po pierwsze, wzrostowi dochodów pozwanej wynikający z podjęcia pracy za granicą towarzyszył szereg innych okoliczności wskazanych powyżej, w tym najbardziej istotny wzrost jej usprawiedliwionych wydatków związanych z alimentowaniem córki. Po wtóre wartość alimentów mających stanowić realną rekompensatę dla pozwanej związaną z rozpadem małżeństwa z winy pozwanego nie może być symboliczna, ale musi stanowić realną wartość, zwłaszcza w okresie realnego wzrostu dochodów oraz kosztów życia. Obecnie wartość alimentów, po ich obniżeniu przez Sąd, wynosi mniej niż równowartość 100 euro, a więc mniej niż 5% miesięcznych dochodów powoda. G. K. przy odpowiednim zarządzaniu swoimi finansami może więc bez większego trudu zgromadzić środki na zapłacenie zasądzonych na rzecz pozwanej alimentów.

Stąd też Sąd orzekł jak w pkt I wyroku oddalając powództwa w pozostałym zakresie – pkt II.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 kpc.

/SSR Robert Kłosowski/